

Folia Pharmacotherapeutica juni 2023

Medegedeeld door het Centrum voor Geneesmiddelenbewaking

Onbedoelde overdosering paracetamol □

De hepatotoxiciteit van paracetamol bij **acute overdosering** is algemeen bekend. Bij volwassenen zijn problemen te verwachten vanaf een inname van 10 gram, bij kinderen vanaf 150 mg/kg. Bij bestaan van risicofactoren kan reeds toxiciteit worden gezien vanaf lagere hoeveelheden, zelfs bij **chronisch gebruik** van de gebruikelijke maximale dagdosis (4 g). Zie ook Repertorium hoofdstuk 8.2.1.

Hoewel het risico op paracetamolintoxicatie algemeen bekend is, blijft het aantal gemelde gevallen in België **zeer hoog**. Paracetamol staat op nummer één voor oproepen na blootstelling aan een geneesmiddel bij het **Antigifcentrum** (n= 2 208, zie jaarverslag 2021)¹. Het aantal oproepen over blootstelling aan paracetamol **nam in 2021 met 17,0%** toe in vergelijking met 2020. Het Antigifcentrum vermeldt expliciet dat er in 2021 een sterk toegenomen aantal vergiftigingen was.

Een van de mogelijke oorzaken van overdosering is het **gelijktijdig gebruik van verschillende specialiteiten met paracetamol zonder dat de patiënt beseft** dat deze specialiteiten paracetamol bevatten. Het kan bijvoorbeeld gaan om twee monopreparaten met verschillende namen (merknaam en generiek). Ook zijn er veel combinatiepreparaten die paracetamol bevatten. Patiënten kennen niet altijd de samenstelling van deze combinatiepreparaten en zijn er zich dus niet van bewust dat deze paracetamol bevatten.

In België zijn er maar liefst **meer dan 40 verschillende specialiteiten** met paracetamol beschikbaar, alleen of in combinatie (situatie op 20 juni 2023).

Een voorbeeld: onlangs meldde een apotheker aan het Belgisch centrum voor geneesmiddelenbewaking het geval van een patiënt met lage rugpijn die vertelde dat hij Dafalgan® en paracetamol gebruikte, zonder te weten dat hij twee keer paracetamol innam.

In oktober 2021 publiceerde het Franse geneesmiddelenagentschap (ANSM) een bericht² voor het grote publiek over het goed gebruik van paracetamol, waarin het de aandacht vestigt op "verborgen" paracetamol en benadrukt hoe belangrijk het is om de samenstelling op de verpakking na te kijken.

In de praktijk blijft de boodschap in de Folia van mei 2018 van toepassing: *"Bij koorts- en pijnmedicatie moet men steeds extra aandacht schenken aan een correcte dosering omdat er door de veelheid aan gelijksoortige preparaten (vaak vrij te verkrijgen) soms ten onrechte sterktes of combinaties worden gebruikt waarvan de correcte samenstelling bij de gebruiker onvoldoende gekend is."* Dit advies geldt niet alleen voor paracetamol, maar ook voor andere geneesmiddelen zoals ibuprofen.

Specifieke bronnen

¹ Antigifcentrum. Jaarrapport (2021), met directe link naar Activiteitenverslag 2021 en een bondige infographic.

² ANSM. Savez-vous bien utiliser le paracétamol contre la douleur et la fièvre ? Bericht van 18/10/2021.

Specialiteitsnamen (situatie op 20/06/23):

- Paracetamol: Algostase Mono®, Dafalgan®, Lemsip®, Pandadol®, Paracetamol, Perdolan®, Pe-Tam®, Witte Kruis Mono® (zie Repertorium)
- Paracetamol + coffeïne: Algostase®, Antigriphine®, Dafalgan Plus Caffeine®, Lonarid N®, Mann®, Panadol Plus®, Witte Kruis® (zie Repertorium)
- Paracetamol + acetylsalicylzuur + coffeïne: Excedryn®, Perdolan Compositum®, Troc® (zie Repertorium)
- Paracetamol + acetylsalicylzuur + ascorbinezuur: Afebryl® (zie Repertorium)
- Paracetamol + ibuprofen: Combogesic®, Nuralgan® (zie Repertorium)
- Paracetamol 500 mg + codeïne 30 mg: Algocod®, Dafalgan Codeine®, Paracetamol / codeïne Teva®

(zie Repertorium)

- Paracetamol 1 000 mg + codeïne 60 mg: Paracetamol / Codeïne Teva® (zie Repertorium)
- Paracetamol + tramadol: Algotra®, Tramadol / Paracetamol, Zaldiar® (zie Repertorium)
- Paracetamol + codeïne + coffeïne: Nevrine Codeine® (zie Repertorium)
- Paracetamol + chloorfenamine: Rhinofebryl® (zie Repertorium)
- Paracetamol + pseudo-efedrine: Parasineg®, Sinutab®, Therafixx-CapitaNasal® (zie Repertorium)

Colofon

De *Folia Pharmacotherapeutica* worden uitgegeven onder de auspiciën en de verantwoordelijkheid van het *Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie* (Centre Belge d'Information Pharmacothérapeutique), vzw erkend door het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG).

De informatie die verschijnt in de *Folia Pharmacotherapeutica* mag niet overgenomen worden of verspreid worden zonder bronvermelding, en mag in geen geval gebruikt worden voor commerciële of publicitaire doeleinden.

Hoofdredactie: (redactie@bcfi.be)

T. Christiaens (Universiteit Gent) en
J.M. Maloteaux (Université Catholique de Louvain).

Verantwoordelijke uitgever:

T. Christiaens - Nekkersberglaan 31 - 9000 Gent.